

Güray Sert

KORKUD

Şehir yine kasvetli günler yaşamaktaydı... Yine bir ölüm gelmiş, sarayın içinden tüm şehre; denizdeki dalgalara, sandallara, balıklara, kuşlara, ağaçlara, bulutlara yayılmıştı. Bu günlerde bir ressam İstanbul'u resmetmek istese muhtemelen en çok siyah rengi kullanırdı. Zira bu sıralar ne maviye ne yeşile, ne beyaza ne de başka bir iç açıcı renge rastlamak pek de mümkün değildi. Mevsim kış olmasına karşın Galata'dan bakanları selamlayan Keşiş Dağı bile beyaza boyanmış karlı tepesini göstermiyor, siyahlara bulanmış dumanlı başıyla bu mateme eşlik ediyordu. Şehirde üç gün yas ilan edilmişti. Padişah, tüm şehzadeleri çağırılmış, kalemi kuvvetli, sözü dinlenen sanat erbaplarını da saraya buyur etmişti. Şehir olabildiğince sessizdi. Kalabalığın olduğu yerlerde bile alışık olunan gürültü bir kenara fısıltılar dahi işitilmiyordu. Neredeyse insanlar bakışarak anlaşıyorlardı. En son üç sene önce gemilerle getirilen Seferad Yahudilerinin karaya ayak bastığı günlerde buna benzer bir kalabalık sessizliği görülmüştü şehirde. Art arda yanaşan gemilerden inen Yahudileri seyretmeye gelen bir topluluk vardı ve onlar da olan biteni derin bir sessizlikle seyrediyorlardı. O günkü sessizlik biraz zorunluluktandı. Zira sesler çıksa muhtemelen hayra yorulmayacak kelimeler dillendirilecek ve bu da Padişah'ın emrine itaatsizlik olarak karşılık bulacaktı. Padişah, Yahudileri İspanya topraklarından kovan Kral Ferdinand'a şaşırmış ve "Kendi ülkesini yoksullaştırıp bizim topraklarımızı zenginleştiriyor" diyerek, memnuniyetle kabul etmişti Yahudileri. Ardından bir ferman yayınlayıp Seferad Yahudilerine kötü davrananları idam ile cezalandıracağını bildirmişti.

Bugünkü sessizlik ise zorunluluktan değil, tamamen saygıdan dolayındı. Padişah'ın biricik kardeşi ve baş düşmanı Cem Sultan Hakk'a yürümüştü. On dört senedir sürgün hayatı yaşamıştı Cem. Babasının ölümünden sonra çıktığı saltanat yarışında, kardeşi ile savaşa tutuşmuş, yenilmiş, yılmamış, ihanete uğramış, uslanmamış, kaçmış, dönmüş, af dilemiş, af edilmiş, yetinmemiş, yine kaçmış, esir olmuş, pişman olmuş ve en sonunda topraklarından çok uzaklarda heba olarak, dünyaya göz kapamıştı. Onu ilk ihanete uğratan Karamanoğlu Kasım Bey, savaş alanında saf değiştirmiş ve Beyazıd'ı desteklemişti. Daha sonraları Cem Kahire'deyken yine Karamanoğlu Kasım'ın, Beyazıd'tan memnuniyetsizliğini bildiren saltanata davet mektubu ile taht aşkı depresmiş ve yine kendisini isyankâr kardeş rolünde bulmuştu. Oysaki Beyazıd onu affetmiş ve Kudüs'te toprak dahi vermişti. Ne var ki Cem, bununla yetinmemişti. Girdiği mücadeleyi kazanamayacağını anladığında ise yine Karamanoğlu Kasım'ın yardımıyla Rodos şövalyeleri ile iş birliği yapmış ve Rumeli'ye geçerek ordu toplamayı amaçlamıştı. Lakin umduğu gibi olmadı. Yedi sene boyunca şatodan şatoya kaçırılarak sürekli zindan hayatı sürdü. Sonrasında da Papa'nın Osmanlı'ya karşı en büyük kozu, kardeşi Beyazıd'ın ise ayağına takılan en kuvvetli zincir olup kaldı. Öyle bir sürgündü ki bu; ölüm bile kurtaramamıştı onu bu esaretten. Topraklarından çok uzaklarda gömüldü. Cenaze namazı İstanbul'da kılındı. Haklar bağışlandı. Dualar semaya Cem Sultan için gönderildi fakat hanedandan ölünün üzerine bir avuç toprak atan olamadı. Bu topraklara hükümdar olmak için çıkılan yolculuk, çok uzaklarda, bir avuç vatan toprağına hasret şekilde son bulmuştu. Ömrünün son anlarında yazdığı vasiyetnamede Cem; "Allahu Teala'nın emri vaki olduğu zaman, haberi kardeşime bildiresiniz. Ne vech ile olursa olsun,

benim tabutumu kâfir memleketinde komasın. Ehl-i İslam memleketine çıkarsın ve bütün borçlarımı ödesin. Annemi, kızımı ve diğer yakınlarım ile hizmetimde bulunan adamlarımı himaye eylesin.” diyordu. Cem’in naaşı getirilememiştir henüz ama vasiyeti Beyazıd’a verilmişti.

Padişah, sarayda taziyeleri kabul ederken, eski günleri anıyordu. Anılara o denli dalmıştı ki, dilinden dökülen, “O haini dinlemeyecektin kardeşim” sözlerinin havaya karışıp ortamların kulaklarından içeriye girdiğini fark dahi edemedi. Bu sözü işiten herkes Padişah’ın bir duygu nöbetine kapıldığını ve bu dünyadan kopuk olduğunu anlamışlardı lakin Ahmed, babasını bu dünyaya geri getirmek niyetindeydi. Zira hainlik kelimesi Ahmed’in saltanat yolunda kullanmaktan en çok zevk aldığı silahtı. Bundan dolayı konuyu deşmek amacıyla öne atılıp anlamaya çalışırcasına “Buyurun sultanım” dedi. “Bir şey mi dediniz?” Kendine gelen Padişah ne süredir hayallerde dolaştığını, hangi düşüncelerini dillendirdiğini bilemedi. Soruyu cevapsız bırakabilirdi ama anlatmayı tercih etti. “Kardeşim o hain Karamanoğlu Kasım’ın sözünü dinledi. Önce bana karşı ayaklandı sonra da onun mektuplarına karşılık vererek yine karşımıza dikildi. Oysaki ben onu uyarılmıştım” dedi. Ahmed istediğini almıştı. “Sultanım af buyurun ama Kasım’ın ihanet ettiğini bile bile siz de ona beylik vermediniz mi? Oysaki bu hainlerin anında kellesini almak daha yerinde olmaz mıydı?” diye sordu. Saygısızlık olarak görülmeyecek olsa, Selim bu konuşmaları dinlememeyi tercih eder ve müsaade isteyip odasına çekilirdi. Zira Ahmed’i de anlattıklarını da samimi bulmuyordu. Beyazıd oğluna acıyan gözlerle baktı. “Padişah olduğunda göreceksin ki, bir karar her zaman aynı sonucu vermez. Yeri gelir öldürürsün, yeri gelir yaşatırsın. Kimisine ölüm ödülüdür, yaşamak ise zulüm. Geçmişe dönebilse, kardeşim Cem de ölmeyi yaşamaya tercih ederdi. Keşke Padişah’a teslim olaydım da o da benim canımı alaydı diye çok düşünmüştür eminim” dedi ve nasihate devam etti. O nasihate devam etti ama onun söylediklerinden herkes ayrı manalar çıkarıyordu. Nasıl ki Bursa’daki Ulucami’nin açılış hutbesini okuyan Somuncu Baba’nın Fatiha Sûresi tefsiri herkes tarafından anlaşılmamışsa, Beyazıd’ın bu gece verdiği nasihat de herkes tarafından anlaşılmıyor, herkeste farklı düşünceler uyandırıyor. Yıllar önce Beyazıd’ın büyük büyük dedesi, aynı zamanda adaşı Yıldırım Beyazıd Niğbolu Seferinden önce Allah’a niyaz etmiş ve seferi kazanırsa 20 tane cami adamıştı. Zafer kazanıldıktan sonra damadı Emir Sultan’ın 20 cami yerine 20 kubbeli büyük bir cami yaptırmasını önermesi üzerine Ulucami’nin yapımına başlanmış ve bitiminde ilk hutbeyi okumak Emir Sultan’ın yönlendirmesi ile cami yapımında çalışan işçileri ufacık fırınında yaptığı ekmeklerle besleyen Somuncu Baba’ya nasip olmuştu. Somuncu Baba, ilk hutbede Fatiha Sûresini yedi farklı şekilde tefsirini yapmıştı. Yapılan tefsirlerin ilkinin tüm cemaat, ikincisini cemaatin büyük bir kısmı, üçüncüsünü cemaatin yarısı, dördüncüsünü cemaatin küçük bir kısmı, beşincisini cemaatin çok azı, altıncısını cemaatte bulunan sadece birkaç kişi, sonuncusunu ise sadece Somuncu Baba anlamıştı. Somuncu Baba’nın ne kadar ulu bir zat olduğunu anlayan halk namaz çıkışı Somuncu Baba’nın elini öpmek için toplaşmıştı. Somuncu Baba kimseyi kırmamış ve herkes ile görüşmüştü. Daha sonra kendi arasında konuşan insanlar, aynı caminin farklı kapılarından çıkmış olmalarına karşın, Somuncu Baba’nın elini öptüklerini söylemeleri üzerine, “Aynı anda farklı kapılarda görünmek bu mübareğin kerametidir” deyip Somuncu Baba’ya koşmuşlardı ama onu yerinde bulamamışlardı. Somuncu Baba, sırrı ifşa olduğu için şehri terk etmişti. Aynı şekilde şu anda da Beyazıd’ın anlattıkları da herkeste farklı

düşüncelere yol açıyor, kimisi anlatılanı anlıyor, kimisi anlamıyor, birisi farklı bir sonuç çıkarırken bir diğeri bambaşka hayallere dalıyordu. Beyazıd konuştuğça Ahmed, babasını istediği menzile soktuğu için hoşnut, kabarıyor, ihanet kelimesini sürekli zikrederek kendisinin ne kadar sadık olduğunun altını bir kez daha çiziyordu. Daha küçücük bir çocukken dedesi Fatih'e verdiği cevaptan beri babasına olan sadakat rolünü başarıyla sürdürüyordu. Öte yandan Korkud, babası ihanet edenler ve düşmanın yakında tutulması ile alakalı sözleri karşısında dedesinin cenazesinde yaşadığı talihsizliği düşünüyor ve "Acaba babam beni bir düşman olarak mı görüyor?" türünden düşüncelerden bir türlü sıyrılamıyordu. Selim ise, babasının sözlerini çok değersiz buluyordu. Onun lügatinde düşmana yakın durmak diye bir şey yoktu. O, bu tür taktikler geliştirebilecek biri değildi. Her kim onun yoluna taş koyuyorsa onu o taş ile birlikte ortadan kaldırırdı. Hem babasının acısına saygısından hem de gereksiz bir tartışmaya girmek istemediğinden, aksi düşüncelerini babasına söylemedi. Diğer tarafta Mihri, Beyazıd'ı dinledikçe Piyale'yi düşünüyordu. "Acaba yakın olduğuma mı ihanet ediyorum yoksa ihanet ettiğim kişiye gereğinden çok mu yakınlaştım?" diye kendisini sorguluyor ve bu kalbî karışıklığın neden olduğu fikrî buhrana neden olduğu için Ahmed'e hırslanıyordu. Bir yandan da bundan seneler önce Ahmed'e yazıp gönderemediği mektubu, o mektupta yazarları yüz yüze konuşmak adına aldığı kararı, bunu yapamayışını ve o Ramazan'ın ilk gecesi Ahmed karşısında tekrardan yaşadığı zaafı düşünüp kendisine kızılıyordu. Oysa o mektubu gönderebilse ya da yazdıklarını Ahmed'in yüzüne söyleyebilse, sürdürdükleri oyunun farklı neticelere yol açtığını ve artık buna bir son vermek istediğini söyleyecekti ama söyleyemedi. Hatta aradan yedi sene geçmiş olmasına rağmen halen söyleyememişti. Ancak bu yedi sene içerisinde gidip gelen ulaklar ve mektuplara dökülen aşk sözcükleri olayın seyrini olduğu gibi değiştirmiş, oyun ve hile ile başlayan bu aşk oyunu gerçeğe dönüşmüş, Mihri ihanet eden olmaktan kurtulmasa da ihanet ettiği kişiyi değiştirmişti.

Odanın en dip köşesinde tek başına oturup konuşmaları dinleyen Piyale ise ne zaman nerede duysa aynı düşüncelere dalmasına neden olan ihanet kelimesini duyduğunda olduğu gibi yine aynı düşünce bataklığına ayak sokuyordu. Yıllar önce kendisine mektup getiren ulaktan, Mihri'nin aynı zamanda Ahmed'e de mektuplar gönderdiğini, hatta bir gün Ahmed'e gönderilen mektup ile Piyale'ye gönderilenin karıştığını ve alelacele Piyale'ye gelen ulaşı henüz menziline ulaşamamışken öldürttüklerini öğrendiğinde ihanet kelimesinin sivri ucu kalbine saplanmış ama bir ah bile demeden kendi bıçağını sivriltmişti. Mihri'ye ihanetin ne demek olduğunu öğreteceği günün hayaliyle, bu olayı ve bu olay sonunda almış olduğu kararı, kimseye anlatmadan beyninin gizli kapaklı dolaplarından birine, üstüne kilit üstüne kilit takarak kapatmıştı. Kendisine bu bilgiyi getiren kişiye, "Peki bana yazılan mektubu yanlışlıkla Ahmed'e götüren ulaşı ne oldu?" sorusu karşısında aldığı, "Şu anda karşında duruyor" cevabı sonunda, kendisine yazılanı Ahmed'in okumasında bir beis olmadığı ama Ahmed'e yazılan mektubu kendisinin okumasının yaratacağı sıkıntının ne denli büyük olacağı sonucuna varmak için dahi olunması gerekmediğinin kendisi de farkındaydı. Bu konuyu, Korkud'a açıp açmama konusunda ne kadar kararsız kalsa da Korkud'un dönen oyunları öğrendiğinde duygusal yapısından dolayı hatalar yapabileceği düşüncesiyle söylememekte karar kıldı. Belli ki, Ahmed, Korkud'un her adımını öğrenmek için bilgi toplamak istiyor, bunu da kendisi ile Mihri arasında ki iletişim sayesinde yapmayı tasarlıyordu.

Odanın bir köşesinde neredeyse başı dizlerine değercesine iki büklüm olup oturmuş, namından fersah fersah uzak bir görünümüne bürünmüş olan Deli Birader ise sadece burada toplanmalarına neden olan kişiyi, Cem'i düşünüyordu. İhanet edenin ve ihanete uğrayanın sürekli değiştiği bu topraklarda yıllar önce Cem'e giden ulağın öldürülmediğini, Cem'in padişah olduğunu hayal edip padişah olabilecekken hain olmuş bu adama bir Fatiha gönderirken "ihdinessirâtal mustakîm" dediği andan sonra "mağdubi aleyhim ve leddâllîn" derken Cem'i gözlerinin önüne getirmeden edemedi.